اندیشکده فرهنگ و توسعه

یادداشت

نویسنده: کالین فیشر

منبع انتشار: **کانورستیشن**

تاریخ انتشار: **ژوئیه ۲۰۲۵**

پویایی‌هایی که ما را در رسانه‌های اجتماعی دوقطبی می‌کنند، در شرف بدتر شدن هستند

یادداشت

دکتر السا پتیت نگاهی تأمل‌برانگیز به این موضوع دارد که چگونه هوش مصنوعی مولد می‌تواند بُعد انسانی یادگیری زبان را تکمیل کند.

پس از ۲۵ سال تدریس زبان فرانسه در آموزش عالی، شاهد ظهور و سقوط روندها بوده‌ام: از جزوه‌های فتوکپی گرفته تا آزمایشگاه‌های زبان مبتنی بر کاست و اکنون پلتفرم‌های آنلاین. هوش مصنوعی مولد حس متفاوتی دارد: این فقط یک ابزار دیگر نیست؛ بلکه یک تغییر الگو است. در کلاس‌های خودم، چه در راهنمایی مبتدیان برای اولین بار در بونژورشان و چه در کمک به زبان‌آموزان پیشرفته برای نوشتن مقاله‌های ظریف در مورد ادبیات فرانسه، هوش مصنوعی را هم به عنوان یک متحد قدرتمند و هم یک عامل مخرب بالقوه می‌بینم.

در واقع، هوش مصنوعی نسل جدید فرصت‌های زیادی برای یادگیری و تدریس زبان ارائه می‌دهد. به طور خاص، شخصی‌سازی و یادگیری تطبیقی را در مقیاسی ارائه می‌دهد که یک دهه پیش فقط می‌توانستیم رویای آن را داشته باشیم. ابزارهایی مانند Duolingo به صورت پویا سختی را تنظیم می‌کنند و مبتدیان را درگیر نگه می‌دارند. برای زبان‌آموزان پیشرفته، دستیارهای نوشتاری مانند Grammarly و عوامل مکالمه‌ای مانند ChatGPT بازخوردهایی در مورد لحن و انسجام ارائه می‌دهند. این ابزارها می‌توانند پیشرفت را تسریع کنند، اما ظرافت‌های فرهنگی و بیان اصطلاحات هنوز به قضاوت انسانی نیاز دارند (Almusharraf & khlaif, 2024).

هوش مصنوعی همچنین تعامل و فراگیری را افزایش می‌دهد. من چت‌بات‌ها را برای سناریوهای نقش‌آفرینی به زبان فرانسه آزمایش کرده‌ام و متوجه شده‌ام که آنها با ارائه فرصت‌های امن و کم‌فشار برای تمرین صحبت کردن و نوشتن به دانش‌آموزان، اضطراب را کاهش داده و خلاقیت را تشویق می‌کنند (ژانگ و همکاران، 2024). یادگیری بازی‌وار نیز انگیزه‌بخش است. هوش مصنوعی می‌تواند آزمون‌ها یا چالش‌های واژگانی ایجاد کند و تمرین‌های معمول را به بازی‌های تعاملی تبدیل کند. دانش‌آموزانی با ترجیحات یا نیازهای یادگیری متفاوت (بصری، شنیداری، حرکتی) از ویدیوها، رونوشت‌ها یا تصاویر تولید شده توسط هوش مصنوعی بهره‌مند می‌شوند. در عمل، هوش مصنوعی به معلمان کمک می‌کند تا درس‌های پویایی ایجاد کنند که در آن هر دانش‌آموز احساس دیده شدن، حمایت و به چالش کشیده شدن کند. این پیشرفت‌ها با توصیه‌های سیاستی برای گسترش مشارکت و حمایت از زبان‌آموزان متنوع همسو هستند (DfE، 2024).

اما هوش مصنوعی نسل جدید، چالش‌ها، پیچیدگی‌های جدیدی را در صداقت تحصیلی و معضلات اخلاقی نیز ایجاد می‌کند. من با کارهای نوشتاری به زبان مقصد مواجه شده‌ام که در آن متن تولید شده توسط هوش مصنوعی، مهارت واقعی دانش‌آموز را پنهان می‌کرد و مرا بر آن داشت تا در مورد استراتژی‌های ارزیابی تجدید نظر کنم. نرم‌افزار آکاری (۲۰۲۵) هشدار می‌دهد که تقلب با هوش مصنوعی، خطر از بین رفتن اعتماد و بی‌ارزش شدن مدارک تحصیلی را به همراه دارد. ارزیابی‌های معتبر، ارائه شفاهی، آزمون‌ها و امتحانات درون کلاسی و یادداشت‌های روزانه برای ایجاد تعادل در تکالیف انجام شده در خانه، که اغلب با کمک هوش مصنوعیِ فاش نشده انجام می‌شوند، ضروری هستند.

تعصب و حساسیت فرهنگی نیز همچنان نگرانی‌هایی را ایجاد می‌کنند. ابزارهای ترجمه اغلب عبارات اصطلاحی فرانسوی را که من به عنوان لحظات قابل آموزش استفاده می‌کنم، اشتباه تفسیر می‌کنند. متون تولید شده توسط هوش مصنوعی در زبان مقصد می‌توانند از نظر بازنمایی و تنوع فرهنگی مغرضانه باشند. بنابراین، طراحی مجدد آموزشی بسیار مهم است: وظایف باید بر فرآیند و تفکر انتقادی به جای محصول تأکید کنند (کوه و دورودی، ۲۰۲۳). گروه راسل و QAA از چارچوب‌های اخلاقی و شفافیت حمایت می‌کنند، اصولی که به شدت در آموزش زبان طنین‌انداز هستند.

استفاده از هوش مصنوعی در یادگیری و تدریس زبان در سطوح مختلف مهارت، پیامدهایی دارد. برای مبتدیان، هوش مصنوعی در ساخت واژگان و تمرین‌های تلفظ عالی عمل می‌کند، اما اتکای بیش از حد به ابزارهای ترجمه می‌تواند مانع یادگیری دستور زبان شود. زبان‌آموزان سطح متوسط از ابزارهای مکالمه‌ای سود می‌برند، مشروط بر اینکه وظایف به گونه‌ای تنظیم شوند که از درگیری سطحی جلوگیری شود. زبان‌آموزان سطح پیشرفته می‌توانند از هوش مصنوعی برای تهیه پیش‌نویس و ویرایش استفاده کنند، اما ارزیابی انتقادی خروجی‌ها برای حفظ اصالت و صدا حیاتی است.

یادداشت

به همین دلیل است که در نظر گرفتن دیدگاه‌های آموزشی و سیاسی بسیار مهم است. گزارش‌های اخیر بر اهمیت سواد هوش مصنوعی نسل جدید تأکید می‌کنند. دانشکده بازرگانی هاروارد استدلال می‌کند که دانش‌آموزان باید یاد بگیرند که از هوش مصنوعی به طور مسئولانه استفاده کنند و محدودیت‌ها و پیامدهای اخلاقی آن را درک کنند. در یادگیری زبان، این می‌تواند به معنای بررسی انتقادی و ویرایش پس از ترجمه‌های تولید شده توسط هوش مصنوعی یا اصلاح گفتگوهای ربات‌های چت برای حفظ ظرافت‌های فرهنگی باشد. HEPI و Zenodo خواستار اصلاح برنامه درسی برای گنجاندن این مهارت‌ها هستند، در حالی که یونسکو بر آموزش انسان محور تأکید دارد.

اما سواد دیجیتالی باید در خود مربیان زبان نیز توسعه یابد. هوش مصنوعی می‌تواند متون معتبری را به زبان مقصد تولید کند، مکالمات را شبیه‌سازی کند و بازخورد ارائه دهد و فرصت‌های قدرتمندی را برای تمرین زبان و کاوش فرهنگی فراهم کند. با این حال، بدون سواد دیجیتالی قوی، معلمان زبان یا از این ابزارها به خوبی استفاده نمی‌کنند یا نمی‌توانند دانش‌آموزان را در ارزیابی انتقادی محتوای تولید شده توسط هوش مصنوعی راهنمایی کنند. با صرف وقت برای تسلط بر هوش مصنوعی، آنها می‌توانند آموزش را غنی کنند، خلاقیت را پرورش دهند و یادگیری را شخصی‌سازی کنند، در حالی که دانش‌آموزان را به مهارت‌های حیاتی برای تشخیص تعصب، دقت و پیامدهای اخلاقی در ارتباطات دیجیتال مجهز می‌کنند.

بنابراین برای من روشن است که هوش مصنوعی مولد، بُعد انسانی یادگیری زبان را تکمیل می‌کند، اما هرگز نباید جایگزین آن شود. فناوری می‌تواند پیشرفت را تسریع کند، اما ارتباط اصیل، درک فرهنگی و تفکر انتقادی همچنان تلاش‌های عمیقاً انسانی هستند. هوش مصنوعی مولد می‌تواند از این اهداف پشتیبانی کند، اما نمی‌تواند آنها را مجسم کند.

WWW.CDSTT.IR
CDSTT.IR
CDSTT